

CONCEPT

Verslag van de vergadering van de Commissie Water en Milieu uit Provinciale Staten van Utrecht, gehouden op maandag 23 juni 2003, aanvang 19.30, in het Provinciehuis, Pythagoraslaan 101 te Utrecht, Statenzaal

Aanwezig: mw. R.C.M. Stadhouders (vz), mw. A.A. Swets (CDA), mw. I.L. Oostlander (CDA), dhr. E. Jongsma (CDA), mw. K.J. Fokker (PvdA), dhr. A.G. van Malenstein (PvdA), dhr. J.G.M. Reerink, dhr. J.H.A. van Oostrum (VVD), mw. M.C. Das (GL), dhr. R. Vis (GL), dhr. R. Ploeger (D66), dhr. D. van Kekem (SP) en dhr. H. van der Wind (SGP).

Afgemeld: dhr. J.L.M.M. Damen (VVD), mw. S.D. Oosterhuis (VVD), dhr. J.E.F. Landman (CU) en mw. E. Boot (LPF).

Gasten: dhr. J. Binnekamp (gedeputeerde Water en Milieu) en dhr. Splinter (Wielervereniging Utrecht).

Ambtelijke delegatie: dhr. H.J. de Loor (dir. WEM), mw. R. Kraaijer (agendapunt 6), dhr. C.J. Krijger en dhr. J. Udding (beiden voor agendapunt 7).

Adjunct-griffier: dhr. L.C.A.W. Graafhuis

Commissiesecretaris: mw. ing. A.G. Trip (verslag)

1. Opening vergadering

De voorzitter opent de vergadering om 14.00 uur.

2. Mededelingen

De voorzitter deelt allereerst mee dat de vergadering van 25 augustus 2003 door gaat. In het Presidium is verder de procedurele afspraak gemaakt, dat de leden van gedeputeerde staten niet meer apart uitgenodigd worden per vergadering, maar in beginsel in elke vergadering welkom zijn.

3. Rondvraag

Dhr. Van Kekem vraagt wanneer de nota Handhaving tegemoet kan worden gezien. De voorzitter deelt mee dat dit na de zomer zal zijn.

Dhr. Van Malenstein geeft aan dat hij vernomen heeft dat defensie plannen heeft om de militaire vliegbasis Soesterberg te sluiten. Dhr. Binnekamp geeft aan dat hem alleen bekend is dat een voornemen bestaat tot het sluiten van de vliegbasis Twente. Volgens dhr. Van Malenstein betreft het zowel Twente als Soesterberg. De voorzitter vraagt de gedeputeerde om dit na te gaan en de commissieleden hierover te informeren.

4. Conceptverslag 2 juni 2003

Inhoud van het verslag:

In plaats van dhr. Van Oostrom wordt in het vervolg dhr. Van Oostrum vermeld.

Dhr. Van Kranenburg is lid van de CU en niet van de SP zoals vermeld op blz. 2.

Dhr. van Malenstein wil graag op blz. 4 (daar waar het gaat om de Koude Warmte Opslag) toegevoegd zien "dat hij het onderwerp op zich in positieve zin meeneemt naar zijn fractie".

Naar aanleiding van het verslag:

Dhr. Vis geeft aan dat het antwoord inzake de garantstelling van € 1 miljoen voor de warmtelevering Vathorst op blz.6 voor tweeërlei uitlegbaar vatbaar is. Dhr. Graafhuis bevestigt dit. Het gaat enerzijds om een privaatrechtelijke rechtshandeling waartoe GS bevoegd is, anderzijds gaat het om de algemene informatieplicht van GS aan de staten.

Dhr. Binnekamp antwoordt dat de brief inzake de garantstelling - onder voorbehoud van goedkeuring door PS - naar Amersfoort gestuurd is.

Desgevraagd antwoordt dhr. Binnekamp op vragen van mw. Swets dat het de vraag is uit welk van de drie fondsen Eneco een bijdrage kan geven en met hoeveel subsidie het rijk uiteindelijk over de brug komt. In die relatie moet dan ook de garantstelling worden gezien.

Mw. Fokker geeft aan dat in het blauwtje niet vermeld staat dat ook de PvdA het voorstel steunt.

5. Nedereindse Plas

Dhr. Splinter spreekt in. Hij begint met te zeggen dat de huidige situatie niet meer uit te leggen is aan de leden. De plannen liggen al 2 jaar klaar. Het is niet duidelijk wanneer gestart kan worden. Hij vraagt PS op 30 juni een besluit te nemen, inhoudende de oplevering door de firma Mourik. In het najaar kan dan begonnen worden met de aanleg van het wielercours. Nu bestaat de kans op doodbloeden van de ontwikkelingen en mogelijk het begin van het einde van 2-3 verenigingen.

Dhr. Binnekamp geeft de huidige stand van zaken weer. De kern is dat de firma Mourik nog niet bereid is het gebied over te dragen aan het recreatieschap. De oeverstabiliteit is nog niet in orde gebracht en dit is een eis van de provincie. De firma Mourik kan dit zelf in orde brengen of kiezen voor het grote plan van Arcadis, dat € 5,7 miljoen kost. Hierbij kunnen stukken grond weggeslagen worden en in het water belanden. Dit is gevaarlijk. De vraag is of de firma de kosten op kan brengen. Indien de oeverstabiliteit niet in orde is, komt er geen groen licht voor overdracht aan het recreatieschap.

GS verwachten op korte termijn te beschikken over een rapport over de oeverstabiliteit en zullen kijken in welk perspectief het bezien moet worden. Ook dient nog gekeken te worden hoe de € 5,7 miljoen verdeeld moet worden over de betrokken partijen.

Dhr. Van de Wind vraagt wat de *nieuwe* ontwikkelingen zijn. Dhr. Binnekamp antwoordt dat GS er druk mee bezig is. De firma Mourik denkt na over uitvoering tegen de laagste kosten.

Mw. Swets geeft aan dat dhr. Rombouts het onderwerp in het voorjaar met spoed op de agenda had gezet, omdat er vaart mee gemaakt moest worden. Nu is er weinig vaart meer. Het CDA had gehoopt dat er afgelopen week een gesprek tussen dhr. Binnekamp en de firma Mourik zou hebben plaats gevonden met een positief resultaat. Er lijkt een verschil te zijn in het bedrag dat de firma Mourik wil neerleggen en wat de provincie Utrecht wenselijk vindt. Hoe zorgen we ervoor dat de provincie de zaak uit de impasse haalt?

Dhr. Van Oostrum vraagt het CDA wat zij er voor over hebben als het een financieel probleem is. Mw. Swets antwoordt dat de landsadvocaat een en ander gezegd heeft. Een deel van het bedrag zou van de firma Mourik komen, een minimale bijdrage van de provincie voor de veiligheid en een deel zou van de betrokken gemeenten komen.

Dhr. Van Kekem geeft aan dat Mourik nadere eisen kreeg van de provincie, met name op het punt van de oeverstabiliteit en de nog in het water aanwezige gevaarlijke obstakels.

Dhr. Binnekamp zegt dat er nu niet veel mensen recreëren op die plek. Uiteraard moet voorkomen worden dat door de bestaande situatie slachtoffers vallen. Kortom grote voorzichtigheid en zorgvuldigheid is op zijn plaats.

Dhr. Witteman vindt het een non-discussie, de plas versus het wielercours. Op korte termijn kan er z.i. gestart worden met de aanleg van het wielercours. De provincie moet bij de firma een lans breken voor de wielervereniging.

Dhr. Van Malenstein vraagt wat er sinds de vorige vergadering gebeurd is, hoe de gedeputeerde op korte termijn de situatie ziet en wat er nodig is om de bestaande impasse te doorbreken.

Dhr. Van Oostrum komt terug op de "knip-optie". Het is moeilijk te praten over het eigendom van een ander. Nu kan het landsdeel opgeleverd worden voor de wielervereniging en is het waterrecreatiedeel op termijn aan de orde.

Dhr. Vis meent dat het onderwerp elke vergadering op de agenda moet komen, ook als geen vorderingen zijn te melden. Hij meent overigens dat een scheiding tussen land- en waterrecreatie niet alles oplost.

Dhr. Ploeger herhaalt dat een principiële discussie dient te worden gevoerd over het al dan niet aanbrengen van een "knip" in de problematiek. Een discussie over enerzijds landrecreatie en anderzijds waterrecreatie.

Dhr. Binnekamp geeft aan dat Mourik juridisch eigenaar is. Bij toepassing van de "knip" kan de wielercours in beginsel aangelegd worden, na oplevering. De eis van de oeverstabiliteit en het veilig maken van de bodem kan dan voorlopig even worden geparkeerd in de discussie. De gemeente Utrecht wil echter brede recreatie mogelijk maken, dus ook zwemmen. Het loskoppelen levert een enorm risico, we kunnen niet buiten de firma Mourik dit eigenstandig regelen.

Dhr. Van Malenstein wil graag weten hoe groot het risico is. Dhr. Binnekamp antwoordt dat het adviesbureau FUGRO en nog een ander bureau de instabiliteit van de oever en alles wat daarmee samenhangt op dit moment onderzoeken.

Dhr. Jongma vindt dat de provincie de rol van regisseur krachtiger moet invullen en een visie moet hebben voor zowel de land- als de waterrecreatie. Dhr. Van Kranenburg sluit zich hierbij aan.

Dhr. Witteman zegt dat voor € 6 miljoen ook andere plassen geschikt gemaakt kunnen worden voor waterrecreatie. De wielercours kan dus los van de waterrecreatie worden ontwikkeld. Ook de Dhr. Van Malenstein vindt dat snelle actie nu nodig is. Dhr. Binnekamp antwoordt dat er bestuurlijk overleg is geweest met de gemeente Utrecht en de financiële consequenties van het plan zijn besproken. A.s. maandag is er een gesprek met wethouder mw. Van de Berg. Morgen vindt een gesprek met de firma Mourik plaats.

Desgevraagd licht Dhr. De Loor toe, dat de haast van dhr. Rombouts met deze problematiek werd ingegeven door de wens een helder standpunt vanuit de commissie mee te krijgen, hoe de commissie dacht over de inrichting van de Plas. Uitsluitend landrecreatie of ook een mogelijkheid tot waterrecreatie overeenkomstig het plan van Arcadis. De commissie heeft beide opties als wens in beeld gehouden. Met die gecombineerde wens voor zowel land- als waterrecreatie is de dienst Water en Milieu aan het werk gegaan, waarna een adviesbureau is ingeschakeld om de realiteitswaarde van de gecombineerde recreatie te onderzoeken. Het gaat dan met name om de oeverstabiliteit en de veiligheid van de bodem. De gemeente Utrecht en de firma Mourik hebben – ieder voor zover het haar/zijn (juridische) verantwoordelijkheid betreft – ingestemd met deze lijn. De problematiek van het wielercours maakt van de gecombineerde aanpak onderdeel uit, maar kan hier ook van worden los gezien. Het gaat hoe dan ook om de oplevering

en overdracht, waarbij de specifieke juridische verantwoordelijkheid van de firma Mourik gerespecteerd moet worden. De intentie bestaat echter bij alle partijen eruit te komen aan de hand van de op korte termijn te verwachten technische onderzoeksresultaten.

De voorzitter concludeert dat het perspectief gegeven door dhr. De Loor overeenkomt met de vooruitgang waarnaar door de commissie gevraagd wordt.

Mw. Swets geeft aan dat dhr. De Loor een hoopgevend en concreet beeld gegeven heeft. Ze vraagt wanneer het voorstel kan worden tegemoet gezien.

Dhr. Witteman vindt dat in het overleg meegenomen moet worden dat eerst de oeverstabiliteit wordt geregeld en dan de overdracht. Gezien het feit dat de firma Mourik in de weg- en waterbouw werkt, zou die firma gevraagd kunnen worden de werkzaamheden uit te voeren, waardoor een aparte aanbestedingsprocedure vermeden kan worden.

Dhr. Van Oostrum doet de suggestie om Mourik alvast te laten beginnen met de aanleg van de wielerveding.

Dhr. Binnekamp zegt toe dat hij z.s.m. de ontwikkelingen zal terugkoppelen aan de commissie en direct op basis van de gevoerde discussie de acties gericht op een goed en verantwoord eindresultaat zal voortzetten.

6. Stand van zaken Windenergie in de provincie Utrecht

Mw. Kraaier geeft een presentatie over de voortgang van het project Windenergie, waarin zij o.a. de locatiemogelijkheden voor de plaatsing van windturbines toelicht. Alle provincies hebben een taakstelling en dienen hiervoor een Plan van Aanpak op te stellen. In de provincie Utrecht gaat het om de realisering van 50MW, wat overeenkomt met 25-35 windturbines. De presentatie is als bijlage toegevoegd.

Dhr. Reerink geeft allereerst aan geprobeerd te hebben de verschillende locaties te vinden. Hij is daarin deels geslaagd, maar had graag vooraf kaartjes gehad en het Windplan. Hij verzoekt deze alsnog toe te zenden. Hij vraagt bij de uitvoering rekening te houden met de omgeving, ook qua kleurstelling en kunstzinnige vormgeving etc. Hij vraagt zich voorts af hoe de plaatsing van windturbines zich verhoudt tot de Hollandse Waterlinie. Op zich is zijn fractie enthousiast.

Mw. Oostlander geeft aan dat haar fractie in beginsel ook positief staat tegenover de uitvoering van de taakstelling windenergie. Zij vraagt zich echter af hoe bij de concretisering van de taakstelling omgegaan moet worden met de formele top-down benadering en het interactieve proces dat tot locatiekeuzes moet leiden. Zij vraagt zich ook af hoe een ander te managen is en wat de rol van de staten in het proces kan zijn.

Dhr. De Heer vraagt zich af wat als ondergrens van vermogen moet worden aangehouden bij meer kleinschalige projecten en of sprake is van een eventuele fasering van de MER. Hij pleit ervoor dat hier heldere informatie over beschikbaar moet zijn ten behoeve van het komende interactieve proces voor de locatiekeuze.

De heer Van der Wind geeft aan graag informatie te krijgen over de verschillende te volgen procedures en hoe daar elders mee wordt omgegaan. Mw. Jonkers stelt te vermoeden dat naarmate de turbines dichter bij bestaande infrastructuur worden geplaatst een afname van de weerstand mag worden verwacht. Dhr. Ploeger vraagt zich af hoe de 50 MW zich verhoudt tot de landelijke taakstelling, dan wel verdeling over de provincies? Mw. Das informeert naar de afronding van de MER en in welke commissie deze zal worden behandeld. Dhr. Van Oostrum informeert naar de maatvoering van de windturbines, de uitvoering van het Blow-akkoord, het tijdpad en de financiële consequenties.

Mw. Kraaier antwoordt op de vraag van dhr. Reerink dat in het Windplan randvoorwaarden voor de realisering van windturbines zijn opgenomen, waaronder kleurstelling. Met de Hollandse Waterlinie is bij de locatiekeuze rekening gehouden. Zij zegt toe het Windplan nog te verstrekken aan belangstellende leden die dit nog niet hebben. N.a.v. de vraag van mw. Oostlander geeft zij aan dat de grootschalige locaties voor windturbines in het streekplan zullen worden opgenomen als concrete beleidsbeslissing, hetgeen betekent dat deze rechtstreeks doorwerken naar gemeenten en burgers. De rol van de staten hierin is dat zij het streekplan vaststellen. Op de vraag van dhr. De Heer antwoordt mw. Kraaier dat de kleinschalige opstellingen moeten bestaan uit 3 tot 5 turbines, met een minimaal vermogen van 1 MW per stuk. Zij licht toe dat er naast de grootschalige opstellingen max. twee kleinschalige opstellingen per regio worden toegestaan en dat er 4 regio's zijn aangewezen. M.b.t. de MER en de procedures antwoordt mw. Kraaier dat de MER binnenkort wordt afgerond en tegelijk met de vaststelling van het ontwerp-streekplan door GS zal worden aanvaard (in november 2003). Het is de bedoeling dat de MER in de oktober vergadering van de cie. wordt behandeld. Op de vraag van de heer Ploeger antwoordt mw. Kraaier dat de totale landelijke taakstelling 1500 MW in 2010 bedraagt. Zij antwoordt op de vraag van de heer Van Oostrum dat de windturbines tegenwoordig een ashoogte van 80 tot 100 meter hebben. Zij legt verder uit de uitvoering van de BLOW interprovinciaal wordt begeleid door o.m. een landelijke stuurgroep en windcoördinatorenoverleg. De provincies moeten er voor zorgen dat voor 31-12-2005 de planologische besluitvorming op gemeentelijk niveau is afgerond. Door het min. van EZ zijn voor de uitvoering van de BLOW subsidies beschikbaar gesteld.

Dhr. Binnekamp antwoordt dat ten behoeve van het benodigde draagvlak op korte termijn informatieavonden zullen worden georganiseerd voor gemeenten en burgers in het kader van het ontwerp-streekplan. De locatieproblematiek en

de MER worden overigens behandeld in de statencommissie Water en Milieu. Of sprake dient te zijn van een gecombineerde vergadering met de Statencommissie Ruimte en Groen zal nog worden gezien.

7. Ontwerpbegroting 2004 Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding

Dhr. Witteman informeert naar de procedure die door de waterschappen gevolgd wordt bij het verlagen van het waterpeil. Hij heeft de indruk dat er sprake is van een communicatiegebrek. Tevens is hij van oordeel dat de klemmen aan de zwaarst te stellen eisen – conform de nieuwe wetgeving - dienen te voldoen en mitsdien dienen te worden aangeschaft.

Dhr. Van der Wind vraagt of de heersende Vogelpest gelijke gevolgen voor de vangst van de ratten zal hebben als indertijd bij de MKZ-crisis. Hij vraagt vervolgens wat de invloed van natuurvriendelijke oevers is ten opzichte van geheel andere oevers.

Dhr. Jongma constateert dat het ziekteverzuim is gedaald. Voorts is hij van mening dat de kencijfers van de vangsten verbeterd kunnen worden om meer inzicht te geven. Gezien de forse aantallen ratten verdient de taak van het OLM veel aandacht. De begroting acht hij geheel akkoord.

Mw. Fokker informeert of het beleidsplan nog beschikbaar wordt gesteld. Zij vraagt zich af waarom de kosten van de nieuwe locatie nog niet zijn meegenomen.

Dhr. Van Oostrum heeft onvoldoende inzicht in de investeringen in de begroting. Hij vraagt zich af of in het kader van het dualisme de begroting van het OLM nog wel aan de orde moet worden gesteld in de commissie.

Dhr. Vis kan instemmen met de stukken.

Dhr. Ploeger vraagt zich af in hoeverre een garantie kan worden gegeven voor het definitief afgerekend hebben met de muskusrat en hoeveel geld dan extra nodig zou zijn.

Dhr. Van Kranenburg acht een indexering van 2 % erg laag. Hij vindt het ziekteverzuimpercentage van 2,3 % onwaarschijnlijk laag.

Antwoorden gegeven door dhr. Udding, hoofd muskusrattenbestrijding:

Op de vraag van dhr. Witteman: Communicatie met de waterschappen over voor de muskusrattenbestrijding relevante onderwerpen vindt plaats d.m.v. periodiek overleg. Klemmen voldoen aan eisen die gesteld worden door wet- en regelgeving. Aanschaf van klemmen vindt overeenkomstig gestelde eisen plaats.

Op de vraag van dhr. Van der Wind: De impact van de Vogelpest is minder groot dan van de MKZ crisis. Vogelpest speelde hoofdzakelijk in de Gelderse Vallei, terwijl bij de MKZ crisis de muskusrattenbestrijding over het gehele OLM "stil lag". Natuurvriendelijke oevers zijn vanuit bestrijdingstechnisch oogpunt arbeidsintensiever.

Op de vraag van mw. Fokker: Het beleidsplan is per abuis niet opgenomen in ontwerp begroting. Deze wordt toegevoegd.

Verder is door dhr. J. Binnekamp aan de commissieleden meegedeeld dat er na mogelijke vaststelling door het Dagelijks Bestuur van het OLM een begrotingswijziging voor advies aan de commissieleden wordt ingebracht. De streefwaarde (aantal vangsten per uur) zullen in het beleidsplan opgenomen worden. Of er geld bij de beverratbestrijding moet worden in IPO-verband bekeken. Nu lijkt de € 30.000 genoeg.

De voorzitter vraagt de griffie om een werkbezoek te organiseren.

8. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 16.45 uur.

Toezeggingen

1. In beginsel zijn de verslagen van de statencommissies tijdig voor de vergadering van provinciale staten beschikbaar zijn. Er wordt naar gestreefd de agenda van de commissies zo spoedig mogelijk naar de leden te zenden.
Inmiddels zijn binnen de statengriffie voorzieningen getroffen om de beide toezeggingen waar te kunnen maken. Nazendingen zijn echter niet te voorkomen, maar zullen tot het uiterste worden beperkt.
2. Op korte termijn wordt de hoogte van de leges voor vuurwerkvergunningen nader gezien.
Hierover heeft u informatie bereikt.
3. De onbeantwoord gebleven vragen aangaande de beleidsterreinen Water en Milieu in de jaarrekening en bestuursrapportage worden separaat beantwoord.
Deze zijn u apart toegezonden in het kader van de behandeling van de jaarrekening en de bestuursrapportage.

4. Het college komt met een nieuw voorstel over de Koude Warmte Opslag, naar aanleiding van de gemaakte opmerkingen in de commissie over het geagendeerde voorstel.
Naar verwachting wordt het voorstel voor de vergadering van 15 september a.s. geagendeerd.
5. De nieuwe statenleden zal de nota Handhaving worden toegezonden.
De nota is nu weer digitaal bereikbaar.
6. De beantwoording van de vragen van de heer Rohof raken het algemene principiële politieke punt van de handhaafbaarheid van de gestelde regels. Een dergelijk algemeen item behoeft vooraf bespreking in het Presidium om de discussie in breder verband te kunnen structureren.
Inmiddels heeft bespreking in het Presidium plaatsgevonden. Dit heeft niet geleid tot de behoefte daarover een principiële discussie te voeren.
7. De wijze van agendering van de notitie over de stand van zaken van de toepassing van windenergie zal alsnog worden gezien.
Stand van zaken wordt ter vergadering medegedeeld.
8. Informatie zal worden versterkt wat feitelijk is gebeurd met de aanbevelingen van de rekeningcommissie betreffende het onderzoek Nedereindse Plas “Duiken in dossiers”.
De gevraagde informatie is separaat toegezonden.
9. De commissie zal – zodra mogelijk, na de derde dinsdag in september – worden geïnformeerd over het bestaande voornemen de vliegbasis Soesterberg te sluiten.
10. Dhr. Binnekamp zal de commissie over de laatste ontwikkelingen rond de Nedereindse Plas informeren.